

Személyes beadvány!

ALKOTMÁNYBÍRÓSÁG	
Ügyszám:	IV / 3246 - 0 / 2012.
Érkezett:	2012 JÚL 16.
Példány:	1
Melléklet:	4 db
Kezelőiroda:	P-1

SZEMÉLYESEN KÉZBESÍTVE!

T.
Magyarország Alkotmánybírósága részére!
1015 Budapest, Donáti u. 35-45.
1535 Budapest, Pf. 773.

Budapest, 2012. július 16.

Tárgy: A Ctv. 129. § (1) bekezdését érintő alkotmányjogi panaszra vonatkozó indítvány

Tisztelt Alkotmánybíróság!

Alulírott [redacted] (cégjegyzékszám: [redacted] székhely: [redacted]
[redacted] képviseli: [redacted], mint indítványozó - az 1. sz.
mellékletként csatolt meghatalmazással igazolt jogi képviselőnk, [redacted] ügyvéd
[redacted] székhely: [redacted]
[redacted] e-mail: [redacted] útján, az Alaptörvény 24.
cikkének (2) bekezdés c) pontjában nevesített, az Alkotmánybíróságról szóló 2011. évi CLII.
törvény ("Abtv.") 26. § (2) bekezdésében meghatározott alkotmánybírósági hatáskör és az Abtv.
26. § (2) bekezdésében foglalt indítványozói jogosultság alapján, az alábbi

a l k o t m á n y j o g i p a n a s z t

terjesztjük elő.

Kérjük a T. Alkotmánybíróságot:

- (i) **szíveskedjen megállapítani**, hogy a bírósági cégeljárásról és a végelszámolásról szóló 2006. évi V. törvény - 2011. évi CXCVII. törvény 139. § (2) bekezdésével megállapított - 129. § (1) bekezdése alaptörvény-ellenes, mivel az Alaptörvény XIII. cikkébe, az Alaptörvény B) cikk (1) bekezdésébe, valamint az M) cikk (1) bekezdésébe ütközik; és erre tekintettel

- (ii) a bírósági cégeljárásról és a végelszámolásról szóló 2006. évi V. törvény 129. § (1) rendelkezését az Abtv. 41. § (1) bekezdése alapján **megsemmisíteni szíveskedjen.**

A jelen alkotmányjogi panasz **megfelel** az Abtv. 26. § (2) bekezdésében, valamint az Abtv. 29-31. §§-aiban meghatározott **befogadhatósági feltételeknek.** A befogadhatósági feltételeknek való megfelelés részletes ismertetését a jelen beadvány 4. pontja tartalmazza.

Kérjük, hogy a T. Alkotmánybíróság az eljárást **soron kívül** szíveskedjen lefolytatni. A soronkívüliség iránti kérelmünk indokait az alábbi 5. pont tartalmazza.

A Ctv. 129. § (1) bekezdése a tulajdonelvonással azonos hatású intézkedést valósít meg, alaptörvény-ellenesen a kisajátítás alkotmányos feltételeinek fennállása és mindenféle kártalanítás nélkül, így sérti az érintettek Alaptörvényben biztosított jogait (tulajdonhoz való jog, vállalkozás szabadsága), a jogbiztonságot (szerzett jogok védelme, visszamenőleges hatályú jogalkotás tilalma) és Magyarország nemzetközi kötelezettségvállalásait (nemzetközi egyezmények, kétoldalú beruházásvédelmi egyezmények). A Ctv. 129. § (1) bekezdése jelentős vagyoni és nem vagyoni károkat okoz az érintett cégeknek.

Az Alkotmánybíróság gyakorlata, hogy nem a módosító rendelkezéseket megállapító és hatályba léptető, hanem a módosított rendelkezéseket magába foglaló (inkorporáló) jogszabály rendelkezéseit vizsgálja.¹

1. A VONATKOZÓ JOGSZABÁLYI HÁTTÉR

1.1 A cégnévvel kapcsolatos szabályozás

A bírósági cégeljárásról és a végelszámolásról szóló 2006. évi V. törvény ("Ctv.") 3. §-a szerint:

"(1) A cégnévnek a választott cégforma megnevezését, valamint legalább a vezérszót kell tartalmaznia.

(2) A vezérszó elősegíti a cég azonosítását, illetve más, azonos vagy hasonló tevékenységű cégtől való megkülönböztetését. A vezérszó a cégnévben az első helyen áll. A vezérszó idegen nyelvű kifejezés, rövidítés és mozaik szó is lehet, amelyet latin betűkkel kell feltüntetni. A cégnévben a vezérszón kívül csak magyar szavak szerepelhetnek, a magyar helyesírás szabályainak megfelelően. A cégnévben rövidítés csak a vezérszó esetén, illetve a cégforma meghatározásánál lehetséges. [...]"

A Ctv. - hatályba lépése, azaz 2006. július 1. napja óta - 4. § (3) bekezdésében kimondja, hogy

"[a] cégnévben az "állami" vagy "nemzeti" kifejezés csak abban az esetben szerepelhet, ha a

¹ 8/2003. (III. 14.) AB határozat, ABH 2003, 74, 81.

cégben az állam közvetlenül vagy szervezetei útján többségi befolyással (Ptk. 685/B. §) rendelkezik, vagy a cég a külön törvény szerinti tartós állami tulajdoni körbe tartozik."

A Ctv. 4. § (3) bekezdésében szereplő névhasználati szabály korábban nem szerepelt a cégjogi szabályok között, ilyen szabályt sem a cégnyilvántartásról, a cégnyilvánosságról és a bírósági cégeljárásról szóló 1997. évi CXLV. törvény, sem az ezt megelőzően hatályos, a bírósági cégnyilvántartásról és a cégek törvényességi felügyeletéről szóló 1989. évi 23. törvényerejű rendelet nem tartalmazott.

A 2012. március 1. napja előtt hatályos Ctv. 129. § (2) bekezdése alapján a Ctv. 2006. július 1. napjától hatályos 4. § (3) bekezdését kizárólag a Ctv. hatályba lépését követően, azaz kizárólag a jövőre nézve kellett alkalmazni, a már működő társaságoknak nem kellett módosítaniuk a cégnevüket.²

1.2 A Ctv. módosítása

Az Országgyűlés elfogadta a 2011. évi CXCVII. sz. törvényt ("Módtv."), amelyet 2011. december 30. napján hirdettek ki.³ A Ctv. módosított 129. § (1) bekezdése a Módtv. 167. § (3) bekezdése alapján a kihirdetését követő harmadik hónap első napján, azaz 2012. március 1. napján lépett hatályba.

A Módtv. 139. § (2) bekezdése módosította a Ctv. 129. § (1) bekezdését és előírta, hogy "(1) A csődeljárásról és a felszámolási eljárásról szóló 1991. évi XLIX. törvény, a gazdasági társaságokról szóló 2006. évi IV. törvény, a cégnyilvánosságról, a bírósági cégeljárásról és a végelszámolásról szóló 2006. évi IV. törvény, továbbá az ezekkel összefüggő egyes törvények módosításáról szóló 2011. évi CXCVII. törvény (a továbbiakban: Módtv.) hatálybalépését megelőzően bejegyzett azon cégek, melyeknek cégneve vagy rövidített neve nem felel meg a 3. § (5) bekezdésben vagy a 4. § (3) bekezdésben foglalt előírásnak, a cégjegyzékben vezetett adataik első változásakor, ennek hiányában legkésőbb 2013. február 1. napjáig kötelesek cégnevük megváltoztatására."

Az elfogadott Módtv. alapjául szolgáló T/4922. sz. törvényjavaslat 139. §-ához kapcsolódó indokolás a Ctv. 129. § (1) bekezdésének módosításához az alábbi indokolást fűzi: "Korábban kizárólag a 2006. július 1-je után megszűnt állami tulajdon esetén kellett alkalmazni a Ctv.-nek az állami és nemzeti jelző használatára vonatkozó korlátozásait. Indokolt kiterjeszteni a Ctv. 3. §

² "Az e törvény 4. §-ának (3) bekezdésében foglalt rendelkezéseket csak azon cégek esetében kell alkalmazni, amelyekben az állam közvetlenül vagy szervezetei útján gyakorolt többségi befolyása (Ptk. 685/B. §) a törvény hatálybalépését követően szűnik meg vagy a cég a törvény hatálybalépését követően kerül ki a külön törvény szerinti tartós állami tulajdoni körből." (Ctv. 129. § (2) bekezdés 2012. február 29. napjáig hatályos szövege)

³ Magyar Közlöny, 2011/164. szám, 40536. o.-tól

(4) bekezdését⁴ valamennyi cég vonatkozásában, így a 2006. július 1-je előtt megszűnt állami tulajdonú cégek esetén is korlátozni kell a jelzőhasználatot, vagyis az állami és nemzeti jelző a cégnévben csak abban az esetben szerepelhet, ha a cégben az állam többségi befolyással rendelkezik, vagy a cég tartós állami tulajdoni körbe tartozik."

2. A Ctv. 129. §-ÁNAK ALAPTÖRVÉNY-ELLENESSÉGE

A Ctv. - Módtv. 139. § (2) bekezdésével megállapított - 129. § (1) bekezdése **alaptörvény-ellenes**, mert sérti

- (i) a tulajdonhoz való jogot;
- (ii) a jogbiztonságot (szerzett jogok védelmének, a visszamenőleges hatályú, valamint a visszaélésszerű jogalkotás tilalmának jogállami követelményeit); és
- (iii) a vállalkozás szabadságát.

2.1 Az Alaptörvény érintett rendelkezései

- (i) Az Alaptörvény B) cikk (1) bekezdése szerint "*Magyarország független, demokratikus jogállam.*"
- (ii) Az Alaptörvény M) cikk (1) bekezdése kimondja, hogy "*Magyarország gazdasága az értékkeremtő munkán és a vállalkozás szabadságán alapszik.*"
- (iii) Az Alaptörvény XIII. cikke szerint pedig "(1) *Mindenkinek joga van a tulajdonhoz és az örökléshez. A tulajdon társadalmi felelősséggel jár.*

(2) Tulajdont *kisajátítani csak kivételesen és közérdekből, törvényben meghatározott esetekben és módon, teljes, feltétlen és azonnali kártalanítás mellett lehet.*"

2.2 A tulajdonjog védelme

2.2.1 A cégnév, mint az alkotmányos tulajdonvédelem tárgya

A cégnév kötelező módosítását előíró rendelkezés hatása megegyezik az Alaptörvény XIII. cikke által tiltott tulajdonelvonással, mert a társaságnak meg kell szüntetnie korábbi, kereskedelmi

⁴ Téves hivatkozás. Helyesen 4. § (3) bekezdés.

névnek is minősülő cégnevének használatát.⁵

Az Alaptörvény XIII. cikk (1) bekezdése biztosítja a tulajdonhoz való jogot. 2012. január 1-től az Alaptörvény alkalmazandó az Alkotmány helyett. Az Alkotmány alapján kialakult alkotmánybíróági gyakorlatot a jövőben is irányadóak tekintjük azon rendelkezések tekintetében, amelyek az Alaptörvényben nem ellentétes tartalommal kerültek meghatározásra. Az Alkotmány és az Alaptörvény között az alapjogokra vonatkozó rendelkezések között számos hasonlóság, helyenként szó szerinti egyezés van, ez indokolja, hogy a korábbi határozatokban foglalt értelmezés és jogdogmatika változatlan formában alkalmazandó. Az ésszerűség is amellet szól, hogy azoknál a szabályoknál, amelyek tartalmilag azonosak az Alaptörvényben és az Alkotmányban, ugyanazt az értelmezést kövessük. Az Alkotmánybíróóság 22/2012. (V. 11.) AB határozatában pedig kifejezetten úgy foglalt állást, hogy "[a]z Alkotmánybíróóság az újabb ügyekben felhasználhatja azokat az érveket, amelyeket az Alaptörvény hatályba lépése előtt hozott korábbi határozata az akkor elbírált alkotmányjogi kérdéssel összefüggésben tartalmazott, feltéve, hogy az Alaptörvény konkrét – az előző Alkotmányban foglaltakkal azonos vagy hasonló tartalmú – rendelkezései és értelmezési szabályai alapján ez lehetséges".⁶

Az Alaptörvény XIII. cikke az Alkotmány 13. §-hoz képest egyetlen új rendelkezéssel egészült ki: "A tulajdon társadalmi felelősséggel jár." Az Alkotmánybíróóság eddigi gyakorlata szerint is "a tulajdon szociális kötöttségei a tulajdonosi autonómia messzemenő korlátozását teszik lehetővé".⁷

Az Alkotmánybíróóság 1993 óta követett gyakorlata szerint az alkotmányossági kérdés az, hogy milyen esetekben kell a tulajdonosnak a közhatalmi korlátozást minden ellenszolgáltatás nélkül eltűrnie. Így ez a követelmény új elemet nem jelent.

⁵ Hasonlóan a Magyar Köztársaság Alkotmányáról szóló 1949. évi XX. törvény ("Alkotmány") 13. § (2) bekezdésében foglaltakhoz.

⁶ 22/2012. (V. 11.) AB határozat, 3.1 pont. E határozatában azt is kimondta az Alkotmánybíróóság, hogy "[a]z előző Alkotmányon alapuló alkotmánybíróági döntésekben kifejtett elvi jelentőségű megállapítások értelemszerűen irányadók az Alaptörvényt értelmező alkotmánybíróági döntésekben is. Ez azonban nem jelenti az előző Alkotmányon alapuló határozatokban kifejtettek vizsgálódás nélküli, mechanikus átvételét, hanem az előző Alkotmány és az Alaptörvény megfelelő szabályainak összevetését és gondos mérlegelést kíván. **Ha az összevetésnek az az eredménye, hogy az alkotmányjogi szabályozás változatlan vagy jelentős mértékben hasonló, az átvételnek nincs akadálya.** Másrészt az előző Alkotmány és az Alaptörvény egyes rendelkezései tartalmi egyezősége esetén éppen nem a korábbi alkotmánybíróági döntésben megjelenő jogelvek átvételét, hanem azok figyelmen kívül hagyását kell indokolni." (3.1 pont) Hasonlóan foglalt állást az Alkotmánybíróóság a IV/99/2012. AB végzésében is.

⁷ 64/1993. (XII. 22.) AB határozat

A tulajdonhoz való jog alapvető jog.⁸ A védelem megilleti mind a természetes, mind pedig a jogi személyeket. Az Alaptörvény XIII. cikk (2) bekezdése (hasonlóan az Alkotmány 13. § (2) bekezdésében foglaltakhoz) a tulajdonnak nem csak egyedi hatósági határozattal, hanem a törvénnyel való elvonására is irányadó.

A tulajdonhoz való jog által védett vagyoni körbe nemcsak a polgári jogi tulajdonjog tárgyai tartoznak, hanem vagyoni jogok is.⁹ Az Alaptörvény XIII. cikk (1) bekezdése - a korábbi alkotmánybírói határozatok fényében - a tulajdonvédelem körében az egyéb, tulajdonjoggal összefüggő vagyoni értékű kizárólagos jogok védelmét is biztosítja.¹⁰ Példaként utalunk arra, hogy az Alkotmánybírói gyakorlatában a szellemi alkotások (védjegy¹¹, szabadalom¹², szerzői vagyoni jogok¹³) szintén olyan vagyoni jogosultságok, amelyekre kiterjed az alkotmányos védelem.

Az ipari tulajdon oltalmára létesült Párizsi Unió Egyezmény (kihirdette: 1970. évi 18. törvényerejű rendelet) 1. Cikk (2) bekezdése alapján¹⁴ az ipari tulajdon oltalmának tárgya a kereskedelmi név is.¹⁵

⁸ 7/1991. (II. 28.) AB határozat, ABH 1991, 22, 25.

⁹ 17/1992. (III. 30.) AB határozat, ABH 1992, 104, 108.

¹⁰ 664/B/2009. AB határozat a felsőoktatásról szóló 2005. évi CXXXIX. törvény 48. § (2) bekezdése alkotmányellenességének vizsgálatáról

¹¹ 214/E/2000. AB határozat a védjegyek és a földrajzi árujelzők oltalmáról szóló 1997. évi XI. törvény 117. §-ával kapcsolatban

¹² 1338/B/1992. AB határozat a találmányok szabadalmi oltalmáról szóló 1969. évi II. törvénynek a fenntartási illeték meg nem fizetésére és az ezzel kapcsolatos újra érvénybe helyezési kérelemre vonatkozó rendelkezései alkotmányellenességének vizsgálatáról

¹³ 482/B/2002. AB határozat.

¹⁴ "1. Cikk (2) Az ipari tulajdon oltalmának tárgya a szabadalom, a használati minta, az ipari minta, a gyári vagy kereskedelmi védjegy, a szolgáltatási védjegy, a kereskedelmi név, a származási jelzés vagy eredetmegjelölés, valamint a védekezés a tisztességtelen verseny ellen."

¹⁵ Ezt az értelmezést alátámasztja a bírói gyakorlat; lásd: Legfelsőbb Bíróság Pfv. IV. 21.311/1994. sz., közzétéve: BH1997. 476. [redacted] név használata). A kereskedelmi nevet az ipari tulajdon tárgyának tekintette a Legfelsőbb Bíróság a [redacted] név használatával kapcsolatos perben és megállapította, hogy az államosításról szóló törvény alapján [redacted] felperes jogelődjének tulajdonában álló gyár államosítása nemcsak a gyár tulajdonjogát biztosította a [redacted] Rt. alperes jogelődje számára, hanem az államra szállt az ipari tulajdon is és így alperes jogelődje jogosulttá vált a vállalattal kapcsolatos jogok gyakorlására, ide értve a kereskedelmi név és védjegy használatát is. Az államosított vállalat privatizációját követően a bíróság elutasította a [redacted] családtag felpereseknek a név használatától történő eltiltás iránt előterjesztett keresetét.

A jogirodalom a gazdálkodó szervezetek nevét, az ún. kereskedelmi név alatt jelöli (A kereskedelmi név lehet vállalat-, vagy árujelző. A jelen beadvány szerinti összefüggésben elsősorban a vállalatjelző funkciójáról van szó, a cégnevet tartalmazó védjegyekre tekintettel azonban a tulajdon elvonás érinti a kereskedelmi névként funkcionáló cégnév árujelző funkcióját is.) A cégnév egyszersmind kereskedelmi név is.

Az Alkotmánybíróság kimondta, hogy az Alkotmány a tulajdonjogot az egyéni cselekvési autonómia anyagi alapjaként részesíti védelemben.¹⁶ E gyakorlat megváltozásának az Alaptörvény hatályba lépésével sem látszik indoka.

Az Alkotmánybíróság tulajdonvédelmi felfogása összhangban van az Emberi Jogok Európai Bíróságának javakat ("possessions") védő ítélkezési gyakorlatával,¹⁷ amely szerint az Egyezmény első kiegészítése - az ingó és ingatlan dolgok védelmén túlmenően - **a természetes és jogi személyek gazdasági életben való részvételhez fűződő érdekeinek széles körét részesíti védelemben.** Az Alkotmánybíróság a 64/1993. (XII. 22.) AB határozatban kifejtette, hogy a "*javak békés élvezetéhez való jog*" szélesebb védelmet nyújt a technikai értelemben vett, polgári jog szerinti tulajdonénál.¹⁸

A cégnév módosításának előírása, ami gyakorlatilag azonos az addig használt kereskedelmi név elvételével, a jogi személyek gazdasági életben való részvételhez fűződő érdekeit súlyosan sérti. A cégnév az a megjelölés, amely alapján a cégjegyzékbe való bejegyzéssel keletkező jogi személyt a piaci szereplők azonosítják, és megkülönböztetik a versenytársaktól. A cégnév a jogi személy identitásának egyik alapvető jellemzője. A Ptk. a jogi személy nevét is védelemben részesíti.¹⁹ A piaci szereplők körében ismertté vált cégnév - a vállalkozás korábbi befektetései és működése eredményeként - jelentős good-will értéket hordoz. Ez az érték elveszne a cégnév módosításával.

A fentiekből következően **a tulajdonjog alkotmányos védelme kiterjed a cégnévre és kereskedelmi névre is.**

¹⁶ 64/1993. (XII. 22.) AB határozat

¹⁷ Az 1993. évi XXXI. törvénnyel kihirdetett, az emberi jogok és az alapvető szabadságok védelméről szóló, Rómában, 1950. november 4-én kelt Egyezmény első kiegészítő jegyzőkönyvének első cikke kimondja: Minden természetes vagy jogi személynek joga van javai tiszteletben tartásához. Senkit sem lehet tulajdonától megfosztani, kivéve, ha ez közérdekből és a törvényben meghatározott feltételek, valamint a nemzetközi jog általános elvei szerint történik. (A nemzetközi egyezményekbe ütközéssel kapcsolatban részletesen lásd az alábbi 3. pontot.)

¹⁸ 10/2001. (IV. 12.) AB határozat

¹⁹ Ptk. 75.§ (2) bekezdés és Ptk. 77.§ (1) bekezdés

Ezt az értelmezést alátámasztja, hogy az Európai Unió Alapjogi Charta 17. cikk (2) bekezdése kifejezetten kimondja a tulajdonvédelem körében, hogy "*a szellemi tulajdon védelmet élvez*". A Ctv. jelen panaszban kifogásolt rendelkezése tehát ellentétes az Európai Unió Alapjogi Chartájának rendelkezéseivel is.²⁰

A jelen alkotmányjogi panaszt előterjesztő indítványozó Állami Nyomda a cégnevével megegyező vagy azt is tartalmazó védjegyekkel²¹ is rendelkezik, így a Ctv. 129. § (1) bekezdése ezen védjegyekhez kapcsolódó tulajdonosi jogokat is kiüresíti.

A védjegyek és a földrajzi árujelzők oltalmáról szóló 1997. évi XI. törvény ("**Védjegy törvény**") a védjegyoltalom tartalmát akként határozza meg, hogy a védjegyoltalom alapján a védjegy jogosultnak kizárólagos joga van a védjegy használatára gazdasági tevékenység körében [Védjegy törvény 12. § (1) bekezdés].

A védjegy, mint árujelző az egyes áruk és szolgáltatások azonosítására, egymástól való megkülönböztetésére szolgál. A gazdasági verseny nem érvényesülhetne az alapvető versenyesszökönek számító védjegyek hiányában. A védjegy teremti meg a kapcsolatot az áru és annak gyártója között. Az eredetjelző-, minőségjelző- és reklámozási funkciói révén a védjegy a vállalkozói jóhírnév, piaci elismertség és tekintély (goodwill, reputáció) hordozója. Az Európai

²⁰ A 8/2011. (II. 18.) AB határozatban is megjelenő következetes gyakorlat szerint "[a]z Európai Közösségek alapító és módosító szerződése az Alkotmánybíróság hatáskörének szempontjából nem nemzetközi szerződések, (...) e szerződések, mint elsődleges jogforrások (...) közösségi jogként a belső jog részei, mivel a Magyar Köztársaság 2004. május 1-jétől az Európai Unió tagja. Az Alkotmánybíróság hatáskörének szempontjából a közösségi jog nem minősül az Alkotmány 7. § (1) bekezdésében meghatározott nemzetközi jognak" [72/2006. (XII. 15.) AB határozat, ABH 2006, 819, 861.]. Erre az elvi álláspontra helyezkedett az 1053/E/2005. AB határozat (ABH 2006, 1824, 1828.), 87/2008. (VI. 18.) AB határozat (ABH 2008, 707, 738.) is. Mindemellett hangsúlyozni kívánjuk, hogy a Lisszaboni Szerződéssel módosított, az Európai Unióról szóló Szerződés a Szerződések szintjére emeli a Chartát, amikor 6. Cikk (1) bekezdésében kimondja: "*Az Unió elismeri az Európai Unió Alapjogi Chartájának 2000. december 7-i, Strasbourgban 2007. december 12-én kiigazított szövegében foglalt jogokat, szabadságokat és elveket; e Charta ugyanolyan jogi kötéssel bír, mint a Szerződések.*"

Unió Bíróságának értelmezése²² szerint a védjegy funkciói között szerepel nemcsak a védjegy azon alapvető funkciója, amely a fogyasztók számára szavatolja az áru származását, hanem olyan egyéb funkciók is, mint például az ezen áruk vagy szolgáltatások minőségének szavatolása, vagy a kommunikációval, a befektetésekkel, illetve a reklámmal kapcsolatos funkciók is.²³

2.2.2 A tulajdonelvonás (kisajátítás) előfeltételei hiányoznak:

A Módtv. alapján **nem állnak fenn tulajdonelvonás (kisajátítás) előfeltételei, mert a cégnév módosítás nem felel meg a kivételesség (arányosság) követelményének, és az érintett cég nem részesül azonnali kártalanításban a tulajdonelvonás miatt.** (A jelen ügyben az Alaptörvénybe ütközés megállapíthatóságának szempontjából közömbös az, hogy a cégnév "elvonás" esetén nincs kisajátítás-kérő, tehát olyan harmadik személy, akinek a javára a kisajátítás történne.)

Első lépésként különbséget kell tenni tulajdonkorlátozás és kisajátítás között. Az Alkotmánybíróság gyakorlata szerint lehetséges olyan korlátozás, amelyet mindenféle kártalanítás nélkül tűrni kell, azonban az Alaptörvény - korábban pedig az Alkotmány - kizárja ezt a lehetőséget a kisajátítás esetében. Az Alkotmánybíróság 50/2004. (XII.6.) AB határozatában kimondta, hogy "[a]z alkotmányossági vizsgálat esetében így azt kell eldöntetni, hogy a vizsgált aktussal az állam szűk értelemben korlátozta vagy pedig teljes egészében elvonta, azaz kisajátította a tulajdont." Jelen esetben, mivel - a Ctv. módosítása révén - az állam a cégnvre vonatkozó, a tulajdonvédelem körébe tartozó jogokat teljes mértékben elvonja, úgy az adott ügyben kisajátításra kerül sor.

Az államnak fennáll az a joga, hogy kivételesen és a köz érdekében, törvényben szabályozott esetben és módon, de csak teljes, feltétlen és azonnali kártalanítás mellett elvonja a tulajdont. Az elvonást elrendelő egyedi vagy törvényi aktus akkor ütközik az Alaptörvénybe, ha e feltételek bármelyike hiányzik.²⁴

Az Alkotmánybíróság gyakorlatában az Alkotmány 13. § (2) bekezdése szerint a tulajdonkorlátozáshoz (elvonáshoz) elegendő ok a közérdek. Ennek megítélése nem alkotmányossági kérdés, hanem a jogalkotó feladata. Az Alkotmánybíróság a közérdekre hivatkozás indokoltságát, továbbá azt vizsgálja, hogy a közérdekű korlátozás (elvonás) az elérni kívánt célhoz képest arányos-e.

²² A Védjegy törvény szabályozása közösségi jogi háttéren alapul: a 122. § (1) bekezdés szerint ez a törvény a védjegyekre vonatkozó tagállami jogszabályok közelítéséről szóló 2008/95/EK irányelvnek való megfelelést szolgálja. Az irányelv a védjegy jog tartalma körében teljeskörű harmonizációt valósít meg.

²³ C-487/07. sz. ügyben, [REDACTED] 2009. június 18., 58. bekezdés.

²⁴ Lásd: 21/1990. (X. 4.) AB határozat

(i) *A kivételesség követelménye*

Az Alaptörvény - csakúgy, mint korábban az Alkotmány - a közérdekűség fennállása esetén is csak *kivételesen* teszi lehetővé a kisajátítást.

A kivételesség előírása a kisajátítás lehetőségének további alkotmányos korlátozását jelenti annak érdekében, hogy a tulajdon közhatalmi eszközökkel történő elvonására közérdekből, teljes és feltétlen kártalanítás mellett is csak akkor kerülhessen sor, ha az a közérdekű cél megvalósítása érdekében **elkerülhetetlenül szükséges, ha a közérdekű cél más módon, mint tulajdonjog sérelmével nem valósítható meg.**²⁵

Ezek alapján megállapítható, hogy az Alkotmánybíróság a kivételesség követelményeit azonosnak tartja az általános alapjog - korlátozási tesztben megkövetelt arányossággal, pontosabban azzal, hogy ne legyen enyhébb eszköz, amely a cél elérésére alkalmas. Ebből következően a kivételesség feltétele az, amely leginkább alkalmas az arányossági megfontolások érvényesítésére, és amely a kisajátítási teszt legszigorúbb lépcsője kell, hogy legyen. A jogirodalom szerint a konkrét eset körülményeitől függően a kivételesség követelményén könnyen elbukhat olyan beavatkozás is, amelynek közérdekűsége megállapítható lenne.²⁶

A jogalkotó már 2006-ban a Ctv.-ben bevezette az "állami" és "nemzeti" megjelölések cégnévben történő használatának szabályozását, de nem írta elő annak visszamenőleges hatályú alkalmazását már bejegyzett cégek esetében, sőt a Módtv. előtt hatályos Ctv. 129. § (2) bekezdése kifejezetten kimondta, hogy "[a]z e törvény 4. §-ának (3) bekezdésében foglalt rendelkezéseket **csak azon cégek esetében kell alkalmazni, amelyekben az állam közvetlenül vagy szervezetei útján gyakorolt többségi befolyása (Ptk. 685/B. §) a törvény hatálybalépését követően** szűnik meg vagy a cég a törvény **hatálybalépését követően** kerül ki a külön törvény szerinti tartós állami tulajdoni körből."

A kivételesség követelménye a jelen panasszal támadott rendelkezés esetében nem teljesült. A miniszteri indokolás semmivel nem támasztja alá, milyen okból avatkozik be a jogalkotó ilyen drasztikus lépéssel a gazdasági társaságok életébe.

A privatizáció során a társaságot értékesítő állam nem írta elő a cégnév módosítását, sőt a **vételár megállapítása során fontos szempont volt a cégnév ismertsége.**

A kivételesség fennállásának hiányát mutatja az is, hogy számos más országban is működnek privatizált nyomdaipari vállalatok, amelyek az "állami" jelzöt továbbra is viselik a cégnevükben.

²⁵ 479/B/1993. AB határozat a kisajátításról szóló 1976. évi 24. tvr. 18. § (3) bekezdése alkotmányellenességének vizsgálatáról

²⁶ [redacted] (szerk.): Az Alkotmány kommentárja I, Budapest, Századvég, 2009, 13. §, para 114. 483. o.

Ilyen például a 2000-ben privatizált [REDACTED] (Ausztria), a német [REDACTED]²⁷, a 2005-ben privatizált [REDACTED] (Franciaország), valamint a svájci [REDACTED] is.

(ii) *Kártalanítás*

A cégnév / kereskedelmi név a gazdasági életben jelentős értékkel rendelkezik, ezért a használat megtiltása jelentős vagyoni hátrányt okoz (részletesen a 2.2.3 pontban).

Ha a kisajátítás feltételei fennállnak, a kisajátítás csak akkor megengedett, ha azonnali teljes és feltétlen kártalanítás mellett történik. A kártalanítás megfelelősége egyébként csak az egyéb előfeltételek megléte esetén vizsgálható.

Az azonnali kártalanítás egyidejűséget jelent. A kártalanítás feltétlensége olyan kategorikus követelmény, amely azt jelenti, hogy a kártalanításnak nem lehet semmilyen feltételt szabni, például az nem tehető függővé a költségvetés teherbíró képességétől, sem a kisajátítást elszenvedő tulajdonos személyében vagy körülményeiben rejlő valamely októl, a kisajátítandó tulajdoni tárgytól, sem bármilyen egyéb körülménytől.

Tekintettel arra, hogy az Alkotmánybíróság nem írhatja elő a fizetendő kártalanítás mértékét, csak megállapíthatja, hogy az alaptörvény-ellenesség a kártalanítás hiánya folytán állt elő, így az alaptörvény-ellenesen kisajátítást végrehajtó jogszabály jogkövetkezménye a megsemmisítés lehet.

2.2.3 Az Állami Nyomdát érő vagyoni és nem vagyoni hátrány

Az alábbiakban röviden - pontosösszecszerűség meghatározása nélkül - összefoglaljuk azon vagyoni és nem vagyoni károkat, amelyeket az alaptörvény-ellenes szabályozás idézhet elő:

(i) *Vagyoni károk*

A cégnév megváltozása jelentős közvetlen költségeket okoz az alaptörvény-ellenes szabályozás által érintett valamennyi társaságnál. Különös tekintettel igaz ez egy nyilvánosan működő részvénytársaság esetében. A cégnévváltozáshoz kapcsolódóan az alábbi közvetlen költségek merülnek fel:

- cégnévváltozás bejegyzéséhez kapcsolódó cégbíróági eljárás költsége (illeték, ügyvédi költség) és a cégnévváltozásról határozó közgyűlés megtartásának költsége²⁸;

²⁷ [REDACTED] 8 évvel a privatizáció után, 2009-ben visszavásárolta a német állam, de a cégnevét az állami tulajdonosi részvétel hiányában is megtartotta.

- cégtáblák, bélyegzők, levélpapírok, borítékok stb. cseréje,
- új kommunikációs anyagok készítése: új arculat tervezése, elkészítése (pl. új honlap, prospektusok stb.),
- bel- és külföldi (közhiteles) nyilvántartásokban a cégnév változás bejelentése, eljárási díjak megfizetése (pl. engedélyek, szabadalmak átírása, gépkocsik, ingatlanok nyilvántartási adataiban a változások átvezetésének adminisztrációs költségei és a kapcsolódó díjak),
- új névhez kapcsolódó védjegybejelentések (magyarországi, közösségi és nemzetközi védjegyek is),
- ügyfelek tájékoztatása a névváltozásról,
- [REDACTED] néven értékesített termékek raktárkészletének teljes leírása,
- egyéb, az iparági sajátosságokra tekintettel felmerülő költségek [REDACTED] logós hologram fólia készletértékének leírása, [REDACTED] logós biztonsági címke készletérték leírása, [REDACTED] íves és tekercses vízjeles papír készletérték leírása, [REDACTED] minősítés névátírása új audit eljárással, stb.)

A fenti felsorolás természetesen nem teljes körű, azonban a fenti intézkedésekhez kapcsolódó tételek is több százmillió forintos kiadásokat jelenthetnek az [REDACTED]

Ezen túlmenően jelentős költség az új név piaci bevezetéséhez szükséges további több százmillió forintos, az évek során akár több milliárd forintos kommunikációs költség. Az [REDACTED] költségeit nagyban növeli az is, hogy az alaptörvény-ellenesen kikényszerített névváltozás nemcsak Magyarországon, hanem a világ számos országában, ahol a társaság tevékenységet fejt ki, érezteti közvetett és közvetlen hatását is.

Vagyoni kárként jelentkezik az is, hogy az [REDACTED] az elmúlt évtizedekben (különös tekintettel az 1993-ban történt privatizációt követően) jelentős összegeket költött a cégnév megismertetésére, márkaépítésre mind belföldön, mind külföldön. A márkaépítésre fordított ezen kiadások a cégnév megváltoztatásával hiábavalónak és fölöslegesnek bizonyulnak.

²⁸ A társaságok általában áprilisban vagy májusban tartanak közgyűlést a beszámoló elfogadása tárgyában. A Módtv. szerint a cégnevet 2013. február 1-ig kell módosítani, azaz ha egyéb cégadatváltozásra addig nem kerülne sor, akkor ezen célból külön kell a közgyűlést összehívni.

(ii) *Nem vagyoni károk*

A nem vagyoni károk köre és nagyságrendje szinte felmérhetetlen egy olyan nyilvánosan működő, a Budapesti Értéktőzsdén jegyzett társaságnál, amely a világ számos országában van jelen és nyújt szolgáltatást ügyfelei részére. A korábban jól bevezetett márkanév miatti elbizonytalanodás és a cég jó hírnevének csorbulása jelentős nem vagyoni és ennek következtében akár jelentős vagyoni károkat (pl. bizalomvesztés miatti megrendelésvesztés) is okozhat.

2.3 A jogbiztonság sérelme

2.3.1 Szerzett jogok védelme

Az Alaptörvény B) cikk (1) bekezdése - az Alkotmány 2. § (1) bekezdéséhez hasonlóan - kimondja, hogy *"Magyarország független, demokratikus jogállam."* Az Alkotmánybíróság gyakorlatában a jogállamiság fogalmának legfontosabb összetevőjeként szerepel a jogbiztonság.

Az 56/1995. (IX. 15.) AB határozat is kimondja, hogy **a jogbiztonság követelménye a szerzett jogok védelmének az alapja.**

A cégnév megváltoztatására kötelezés szerzett jogokat von el, hiszen az érintettek jóhiszeműen, a privatizációs eljárás hitelében bízva, pályázat útján, ellenérték fejében szereztek tulajdonosi részesedést, és ezzel jogot a cégnév/kereskedelmi név használatára. A szerzett jogok elvonása az Alkotmánybíróság következetes gyakorlata szerint a jogbiztonság sérelmét jelenti: *"Mindezekre tekintettel az Alkotmánybíróság megállapítja, hogy a szerzett jogok megvonása sérti a jogállamisághoz, szervesen kapcsolódó jogbiztonság elvét."* [11/1991. (III. 29.) AB határozat] (Megjegyezzük, hogy a cégnév elvonása az Állami Nyomda védjegyeire tekintettel túlmegy a cégnév/kereskedelmi név korlátozásán és hatását tekintve a védjegyjogosult védjegyek használatához fűződő jogát is kiüresíti.)

Társaságunk az "állami" megjelölést tartalmazó cégnevet az 1993-ban történt privatizációt követően is folyamatosan használja. A jogbiztonság követelménye magában foglalja a megszerzett jogi pozíciók fennállásába vetett bizalom védelmét. A megszerzett jogok védelme körében a jogbiztonság - többek között - megköveteli a teljességbe ment, vagy egyébként véglegesen lezárt jogviszonyok érintetlenül hagyását, illetve a múltban keletkezett, tartós jogviszonyok megváltoztathatóságának alkotmányos szabályokkal való korlátozását [11/1992. (III. 5.) AB határozat]. A szerzett jog korlátozására tehát kizárólag megfelelő alkotmányos indokok fennállása esetén, az arányosság és szükségesség szűrője alatt kerülhet sor (pl.: a tulajdon szociális kötöttségére tekintettel). Ilyen alkotmányos indok azonban a jelen esetben nem állapítható meg.

Nemzetközi példaként ismét hangsúlyozzuk, hogy a teljesen privatizált német nyomda (amelyet 2009-ben, a privatizációt követően 8 évvel visszavásárolt a német állam), a [REDACTED] a hasonló osztrák [REDACTED] továbbá a francia [REDACTED] és a svájci [REDACTED] is megtartotta a privatizációt megelőzően használt korábbi nevét.

A szerzett jogok védelmét a Ctv. 2006-ban történt hatálybalépésekor kifejezetten is biztosította az új szabályok²⁹ bevezetésénél. A miniszteri indokolás hangsúlyozta, hogy "természetesen ez az új rendelkezés a már bejegyzett cégnevek vonatkozásában módosítási kényszert nem keletkeztet". Ebből következően ugyanilyen szabálynak kell érvényesülnie azon társaságok esetében is, melyek az "állami" kifejezést jelenleg már használják a cégnévben. Semmi olyan körülmény nem következett be 1993, illetve 2006 óta, amely a korábbi szabályoktól való eltérést indokolná, sőt éppen ennek ellenkezője történt: a köztudatban az [REDACTED] ma már egyértelműen egy privatizált, magánkézben lévő, tőzsdén jegyzett társaságot jelent.

2.3.2 Visszamenőleges hatályú jogalkotás

A Módtv.-ben foglalt szabály ráadásul érdemben visszamenőleges hatályú, hiszen az elfogadását megelőzően létrejött jogviszonyokat érinti, így e tekintetben is súlyosan sérti a jogállamiságból következő jogbiztonság követelményét. A visszamenőleges hatályú jogalkotás a jogalkotásról szóló 2010. évi CXXX. törvény 2. §-ában is rögzített követelményekkel is ellentétes: "(2) Jogszabály a hatálybalépését megelőző időre nem állapíthat meg kötelezettséget, kötelezettséget nem tehet terhesebbé, valamint nem vonhat el vagy korlátozhat jogot, és nem nyilváníthat valamely magatartást jogellenessé."³⁰

A 57/1994. (XI. 17.) AB határozat a visszamenőleges hatályú jogalkotással kapcsolatban az alábbi megállapításokat tette: "*Az Alkotmánybíróság számos határozatában foglalkozott a jogbiztonsággal, s a jogbiztonságra figyelemmel a visszamenőleges hatályú jogi szabályozás tilalmával. A jogalkotásról szóló 1987. évi XI. törvény 12. § (2) bekezdése szerint a jogszabály a kihirdetését megelőző időre nem állapíthat meg kötelezettséget, és nem nyilváníthat valamely magatartást jogellenessé. Következésképpen az alkotmánybírósági gyakorlat a tekintetben, hogy valamely jogszabály nem csupán akkor minősülhet az említett tilalomba ütközőnek, ha a jogszabályt a jogalkotó visszamenőlegesen léptette hatályba, hanem akkor is, ha a*

²⁹ Ilyen új szabály volt, hogy ha a cég tagjának nevét tüntetik fel a cégnévben, a cég megkülönböztethetőségére vonatkozó követelménynek akkor is érvényesülnie kell (pl. nem szerepelhet [REDACTED] a cégnyilvántartásban) (4.§ (1) bekezdés és 3.§ (4) bekezdés). Ez azt jelenti, hogy bizonyos esetekben a cégtulajdonos neve nem szerepeltethető a cégjegyzékben vagy a cégnév megkülönböztetését vezérszó feltüntetésével kell biztosítani. A miniszteri indoklás azért nem foglalkozott az "állami" kifejezést tartalmazó cégnevek megváltoztatásának kérdésével, mert a kifogásolt rendelkezést a Kormány által beterjesztett törvénytervezet nem tartalmazta, azt képviselői módosító javaslat indítványozta (T/18197/5.).

³⁰ Hasonlóan a korábban hatályos jogalkotásról szóló 1987. évi XI. törvény 12. § (2) bekezdéséhez.

hatálybaléptetés nem visszamenőlegesen történt ugyan, de a jogszabály rendelkezéseit - erre irányuló kifejezett rendelkezés szerint - a jogszabály hatálybalépése előtt létrejött jogviszonyokra is alkalmazni kell." Ezt a következetes gyakorlatot folytatva az Alkotmánybíróság 365/B/1998. AB határozatában kimondta, hogy "[h]iába lép ugyanis egy jogszabály hatályba a jövőre nézve (formálisan nem sértve a felkészüléshez szükséges kellő idő alkotmányos követelményét), ha a folyamatos ügyekre is irányadó alkalmazhatóság miatt - tartalmában - az érintetteknek visszamenőleg állapít meg kötelezettséget, nyilvánít valamely magatartást jogellenessé. Ilyenkor a jogbiztonság sérelme ugyan úgy megállapítható, mint a formálisan is visszamenőleges hatályú kötelezettséget megállapító hatálybaléptetés esetén, vagy a "kellő idő" hiánya miatt."

A cégnév megváltoztatására kötelezéssel szemben a fenti okok olyan alkotmányos akadályt képeznek, amelyek csupán a jogszabályhely alaptörvény-ellenességének megállapításával és a kérdéses rendelkezés megsemmisítésével háríthatóak el.

Az alkotmányos elvek sérelmét egyáltalán nem küszöböli ki a Módtv.-ben meghatározott türelmi idő (a cégnév módosítását legkésőbb 2013. február 1-ig kell végrehajtani). A Módtv. a cégnév változtatásának kötelezettségét már az első cégadattváltozáshoz köti, így előfordulhat olyan eset, hogy a társaságnak akár a törvény hatálybalépését követő rövid időn belül módosítania kell(ett) a cégnevét. (A Módtv. szerint a törvény vonatkozó rendelkezése a kihirdetését követő harmadik hónap első napján, azaz 2012. március 1. napján lépett hatályba.) Erre tekintettel felmerül az a kérdés is, hogy a jogalkotó megfelelő felkészülési időt biztosít-e az érintettek részére. Önmagában alaptörvény-ellenességet eredményez ugyanis, ha a jogalkotó nem biztosít kellő felkészülési időt az érintetteknek ahhoz, hogy a jogszabályváltozásokból adódó megváltozott feltételekhez alkalmazkodjanak [9/1994. (II.25.) AB határozat].³¹

2.3.3 A visszaélésszerű jogalkotás tilalma

A cégjegyzékben elérhető adatok szerint az indítványozó Állami Nyomda az egyetlen "állami" jelzővel a cégnevében működő társaság, amelyben az állam nem rendelkezik közvetlenül vagy szervezetei útján többségi befolyással és a cég nem tartozik a külön törvény szerinti tartós állami tulajdoni körbe. Ennek igazolására 2. sz. mellékletként csatoljuk azt a nem hiteles listát,³² amely a cégjegyzékben szereplő (vagy korábban szereplő, de már törölt) azon cégeket tartalmazza, amelyek nevében szerepel az "állami" kifejezés.

³¹ Ezzel összhangban rendelkezik egyébként a jogalkotási törvény 2. § (3) bekezdése is: "A jogszabály hatálybalépésének időpontját úgy kell megállapítani, hogy elegendő idő álljon rendelkezésre a jogszabály alkalmazására való felkészülésre."

³² Forrás: a KIM Céginformációs és az Elektronikus Cégeljárásban Közreműködő Szolgálat ingyenes céginformációs szolgáltatásának honlapja (<http://www.e-cegjegyzek.hu/index.html>)

A Módtv. által bevezetett szabály törvényi formába burkolt egyedi aktusnak minősül.

Ezt támasztja alá a jelen beadvány 3. sz. mellékleteként csatolt, a Közigazgatási és Igazságügyi Minisztérium 2012. június 27. napján kelt levele, amelyet az indítványozó 2012. július 2. napján vett kézhez ("KIM Levél"). Jogszabály módosítása esetén a legritkább esetben hívják fel külön levélben az érintettek figyelmét a jogszabályváltozásra és az ez alapján tőlük elvárt, az adott minisztériummal való "eredményes együttműködés érdekében" szükségesnek tartott magatartásra.

Az Alkotmánybíróság 5/2007. (II. 27.) AB határozatában összegezte a jogszabályi formában megjelenő egyedi aktusokkal kapcsolatos következetes gyakorlatát, amely szerint "[a]z Alkotmánybíróság a 31/1998. (VI. 25.) AB határozatában kifejtette: [...] mivel a joggal való visszaélés tilalmának forrása az Alkotmány 2. §-ának (1) bekezdése, alkotmányellenes az olyan rendelkezés is, amely amiatt ütközik az említett tilalomba, mert a jogalkotó valamely jogintézményt nem annak jogrendszeren belüli rendeltetése szerinti célra használt fel. (ABH 1998, 240, 245-246.) [...] normatív aktus szükségképpen eleme ugyanis az, hogy a címzettek köre szélesebb, s nem közvetlenül és konkrétan meghatározott egy vagy több személy, vagyis a rendelkezés nem valamely konkrét egyedi ügyre vonatkozik. Ha a jogalkotó a hatályos jogszabály alkalmazását, vagy a jogszabály normatív módon történő módosítását kerüli meg az egyedi döntés jogszabályi formába öntésével, a megoldás visszaélésszerűvé válik."³³

Az Alkotmánybíróság az 5/2007. (II. 27.) AB határozatában megállapította, hogy az "[...] egyedi esetre szabott, jogszabályi formába öltöztetett döntés sérti az Alkotmány 2. § (1) bekezdésében deklarált jogállamiság elvének szerves részét képező jogbiztonságot."³⁴

A 45/1997. (IX. 19.) AB határozatban éppen arra való tekintettel állapított meg az Alkotmánybíróság alkotmányellenességet, hogy a jogalkotó konkrét törvényi rendelkezésbe foglalt egyedi döntést hozott, és ezzel súlyosan korlátozta a tulajdonhoz való alapjogot. Az Alkotmánybíróság a következőkre alapította döntését: [...] az Alkotmánynak a kisajátításról szóló 13. § (2) bekezdése olyan garanciális szabály, amely a tulajdonnak nemcsak egyedi hatósági határozattal, hanem törvénnyel való elvonására is irányadó. [...] Értelemszerűen alkalmazandó ez az alkotmányi rendelkezés arra az esetre is, amely esetben a tulajdonosnak a közhatalmi korlátozást ellenszolgáltatás nélkül már túlnie nem kell, mert az aránytalan.³⁵

³³ 5/2007. (II. 27.) AB határozat, III.2.2. pont.

³⁴ A jogállamiság követelménye jelenleg az Alaptörvény B) Cikk (1) bekezdésén alapszik.

³⁵ Ezért az Alkotmánybíróság álláspontja szerint a hajózásról szóló 1973. évi 6. törvényerejű rendelet(a továbbiakban: Htv.) 20. § (4) bekezdésének a) pontjában alkalmazott konkrét megoldás - a 20/A. § (1) bekezdésének összefüggésében - alkotmányosértő. A Htv. támadott 20. § (4) bekezdése - mint nem a tulajdoni viszonyokkal foglalkozó normatív rendelkezés - tartalmilag a konkrét minősítések elrendelése folytán több egyedi

A normativitás választása akkor is alkotmányellenes, ha valójában egyedi döntéseket normatív formában mondanak ki, s ezzel az egyedi döntések ellen nyitva álló jogorvoslat lehetőségét elvonják az érintettektől.

2.4 A vállalkozás szabadsága

Amint arra a fenti 2.2.1 pontban már utaltunk, a cégnév módosításának előírása a jogi személyek gazdasági életben való részvételhez fűződő érdekeit súlyosan sérti. A cégnév az a megjelölés, amely alapján a jogi személyt a piaci szereplők azonosítják, és megkülönböztetik a versenytársaktól. A cégnév a jogi személy identitásának egyik alapvető jellemzője. Ennek megfelelően a cégnév törvényi úton történő elvonása ellentétes az Alaptörvény M) cikk (1) bekezdésében garantált vállalkozás szabadságával is, hiszen az elvonással érintett cégek gazdasági életben való részvételét, a vállalkozás szabadságának gyakorlását indokolatlanul és aránytalanul adminisztratív módon korlátozza.

Az Alkotmány rendelkezésein alapuló gyakorlatában az Alkotmánybíróság következetesen képviselte azon álláspontját, miszerint "[a] vállalkozás joga annyit jelent - de annyit alkotmányos követelményként feltétlenül -, hogy az állam ne akadályozza meg, ne tegye lehetetlenné a vállalkozóvá válást." [54/1993. (X. 13.) AB határozat]

A fenti alkotmánybírósági gyakorlatból is következően a vállalkozás jogának, illetve az Alaptörvény szerinti vállalkozás szabadságának szükségtelen és aránytalan korlátozását jelenti, ha egy hosszú ideje működő cég cégnevét törvényi szabályozással elvonják, így a gazdasági életben való részvételét aránytalanul elnehezítik. Különösen aggályos ez egy olyan esetben, amikor a cégnév használatának a jogát is magától az államtól, illetve az államot képviselő szervezettől privatizáció útján szerzik meg, mint az az indítványozó ██████████ esetében történt. A privatizációs eljárás során az értékesített vagyonnak része volt az évszázados tradícióval rendelkező cégnév is, amelynek további használatának ellenértékét értelemszerűen magában foglalta a privatizációs eljárásban fizetett vételár is. Az "állami" név jövőbeni használatának korlátozására vagy megtiltására az államnak a privatizációs eljárás keretében, a

döntés összesítését foglalja magában. A szabályozásnak ez a módszere lényegileg a jogorvoslati lehetőséget is elzárta az érintett ingatlanulajdonosok előtt, amely ugyancsak alkotmányellenes helyzetet eredményezett. A minősítésre kötelezett hatóság feladatát a jogalkotó - a tulajdonjogi helyzeteket figyelmen kívül hagyva - műszaki-technikai ismérvek alapján, földrajzi fekvés szerint egyedileg határozta meg. A nem normatív tartalmú eseti döntések ellen viszont az Alkotmány 57. § (5) bekezdése értelmében a jog- vagy érdeksérelemmel érintett személyek jogorvoslattal élhetnek. A szabályozásnak ez a módja, azaz az ingatlanulajdont korlátozó egyedi döntés törvényi formában való megjelentetése kizárja a fellebbezés és a bírósági felülvizsgálat benyújtásának lehetőségét, és ezáltal sérti a tulajdonvédelemre is garanciát nyújtó jogorvoslat érvényesülési lehetőségét, ahogy ezt az Alkotmánybíróság a 6/1994. (II. 18.) AB határozatában kifejtette (ABH 1994, 65, 67.). Az Alkotmánybíróság a Htvr. 20. § (4) bekezdésének a) pontját ezért is alkotmányellenesnek ítélte és megsemmisítette. (ABH 1997, 311, 318.)

privatizációs szerződésben lehetősége lett volna. Akkori mulasztását azonban utóbb nem pótolhatja alaptörvény-ellenes módon. A privatizálásnál nem merült fel az eladó állam részéről olyan igény, hogy az adásvételt követően az [REDACTED] ne használhatná a cégnevét.

3. NEMZETKÖZI EGYEZMÉNYEK, VALAMINT KÉTOLDALÚ BERUHÁZÁSVÉDELMI MEGÁLLAPODÁSOK MEGSÉRTÉSE

Az indítványozó [REDACTED] az Abtv. 32. § (2) bekezdése alapján nem jogosult indítványozni a jogszabályok nemzetközi szerződésbe ütközésének vizsgálatát. Tekintettel azonban arra, hogy az Abtv. 32. § (1) bekezdése értelmében az Alkotmánybíróság bármely eljárása során a nemzetközi szerződésbe ütközés vizsgálatát **hivatalból** is folytathatja, az alábbiakban összefoglaljuk Magyarország azon nemzetközi kötelezettségvállalásait, amelyekkel a Ctv. - Módtv. 139. § (2) bekezdésével megállapított - 129. § (1) bekezdése ellentétes. Ezek az alábbiak:

- (i) az emberi jogok és az alapvető szabadságok védelméről szóló egyezmény; és
- (ii) beruházásvédelmi egyezmények.

Az Abtv. 42. § (1) bekezdése kimondja, "[h]a az Alkotmánybíróság olyan jogszabály nemzetközi szerződésbe ütközését állapítja meg, amely a nemzetközi szerződést kihirdető jogszabállyal az Alaptörvény alapján nem lehet ellentétes, a nemzetközi szerződéssel ellentétes jogszabályt teljesen vagy részben **megsemmisíti**."

Kérjük, hogy a T. Alkotmánybíróság a jelen pontban foglalt indokok alapján a nemzetközi szerződésbe ütközés vizsgálatát **hivatalból** szíveskedjen lefolytatni.

3.1 A nemzetközi szerződésbe ütközés vizsgálata

Alaptörvény Q) cikk szerint:

"(2) Magyarország nemzetközi jogi kötelezettségeinek teljesítése érdekében biztosítja a nemzetközi jog és a magyar jog összhangját.

(3) Magyarország elfogadja a nemzetközi jog általánosan elismert szabályait. A nemzetközi jog más forrásai jogszabályban történő kihirdetésükkel válnak a magyar jogrendszer részévé."

Hasonlóan rendelkezett az Alkotmány 7. § (1) bekezdése: *"A Magyar Köztársaság jogrendszere elfogadja a nemzetközi jog általánosan elismert szabályait, biztosítja továbbá a vállalt nemzetközi jogi kötelezettségek és a belső jog összhangját."*

Az összhang biztosítása tartalmi szempontból azt a követelményt jelenti, hogy a magyar jogszabályok ne ütközzenek a hazánk által vállalt nemzetközi jogi kötelezettségekkel. Az Abtv.-nek a nemzetközi szerződésekkel kapcsolatos hatáskörére vonatkozó rendelkezései is ezt az "összhang-biztosítást" szolgálják. A nemzetközi szerződésbe ütközés vizsgálata lehetőséget biztosít az Alkotmánybíróságnak az Alaptörvény alatti jogi normák ebből a szempontból történő

vizsgálatára. A hatáskör már elnevezésével is azt sugallja, hogy a belső jog ütközik a nemzetközi szerződésbe, és ez utóbbi, mint a kontroll mércéje, nyilván felette áll annak. Az eljárás szankciója főszabályként ezt is mutatja: a nemzetközi szerződés kihirdető jogszabállyal azonos vagy alacsonyabb szintű jogszabály ütközik a nemzetközi szerződésbe, akkor a szerződéssel ellentétes belső jogszabályt meg kell semmisíteni. A törvénnyel kihirdetett nemzetközi szerződések tehát a törvények és a többi belső jogforrás felett állnak.³⁶

Az Alkotmánybíróság gyakorlatában előfordult, hogy egyidejűleg megállapította valamely jogszabályról, hogy az alkotmányellenes és egyben nemzetközi szerződésbe is ütközik, ezért a rendelkezést megsemmisítette. Az Alkotmánybíróság egyszerre végezte el a hagyományos alkotmányos kontrollt és egyszersmind annak azt a változatát, amikor a viszonyítási pont nem az Alkotmány valamely rendelkezése, hanem egy nemzetközi szerződés (pl. Emberi jogok és az alapvető szabadságok védelméről szóló egyezmény; "**Egyezmény**").³⁷ Arra az esetre, ha az Alkotmánybíróság olyan álláspontot foglal el, hogy az alkotmányjogi kérdésekben hozott határozatát az Alaptörvényre kell alapítania, ha egy norma alkotmányellenes, és a nemzetközi szerződésbe (az Egyezménybe) ütközés vizsgálata szükségtelen, az Egyezményre történő hivatkozásunk célja, hogy jelezzük a jogsérelem súlyát.

Mindemellett a beruházásvédelmi egyezményekbe ütközés tekintetében hangsúlyozzuk, hogy a kifogásolt rendelkezést alkotmányellenessé az teszi, hogy sérti az Alaptörvény Q) cikkében foglalt *pacta sunt servanda* alkotmányos szabályát, amely előírja a nemzetközi szerződések tiszteletben tartását. Itt tehát az alkotmányellenesség oka, hogy az Alaptörvény tilalma ellenére egy norma ellentétes valamely érvényes nemzetközi szerződéssel, vagyis a nemzetközi szerződés normájával (az alkotmányellenesség tehát "másodfokú").

3.2 Nemzetközi egyezmények megsértése - Emberi jogok és az alapvető szabadságok védelméről szóló egyezmény

A Ctv. - Módtv. 139. § (2) bekezdésével módosított - 129. § (1) bekezdése ellentétes több olyan nemzetközi egyezménnyel, illetve szerződéssel is, amelyeknek Magyarország szerződő állama. Ezek közül kiemelés érdemel, hogy a cégnév elvonásán keresztül megvalósuló tulajdonhoz való jog megsértése ellentétes - a 1993. évi XXXI. törvénnyel kihirdetett - emberi jogok és az alapvető szabadságok védelméről szóló, Rómában, 1950. november 4-én kelt Egyezmény kiegészítő jegyzőkönyvének ("**Kiegészítő Jegyzőkönyv**") 1. Cikkében biztosított tulajdon védelmével is.

³⁶ Sólyom László: Az alkotmánybíráskodás kezdetei Magyarországon, Budapest, Osiris, 2001, 437.

³⁷ Lásd: 166/2011. (XII. 20.) AB határozat a büntetőeljárásról szóló 1998. évi XIX. törvény egyes rendelkezéseiről; (megjegyzendő, hogy az egyik indítványozó a Legfelsőbb Bíróság elnöke volt, aki jogosult indítványozni a nemzetközi szerződésbe ütközés vizsgálatát).

A Kiegészítő Jegyzőkönyv 1. Cikke kimondja:

"Minden természetes vagy jogi személynek joga van javai tiszteletben tartásához. Senkit sem lehet tulajdonától megfosztani, kivéve, ha ez közérdekből és a törvényben meghatározott feltételek, valamint a nemzetközi jog általános elvei szerint történik.

Az előző bekezdésben foglaltak nem korlátozzák az államok jogát olyan törvények alkalmazásában, melyeket szükségesnek ítélnék ahhoz, hogy a javaknak a köz érdekében történő használatát szabályozhassák, illetőleg az adók, más közterhek vagy bírságok megfizetését biztosítsák."

A fenti 2.2.2 pontban részletesen bemutatottuk, hogy a Ctv. 129. § (1) bekezdésében megvalósított tulajdon elvonás nem felel meg sem az Alaptörvény, sem a Kiegészítő Jegyzőkönyv 1. Cikkében megfogalmazott követelményeknek, mivel a kisajátítás alkotmányos feltételei hiányoznak (szükséges és arányos korlátozás, azonnali és teljes kártalanítás).

3.3 Beruházásvédelmi egyezmények

A Ctv. - Módtv. 139. § (2) bekezdésével módosított - 129. § (1) bekezdése számos Magyarország által kötött kétoldalú beruházásvédelmi megállapodás rendelkezéseivel is ellentétes.

Megjegyezzük, hogy a külföldiek magyarországi befektetéseiről szóló 1988. évi XXIV. törvény 1. § (1) bekezdése is garantálja a külföldiek magyarországi befektetéseinek védelmét és biztonságát: *"A külföldiek magyarországi befektetéseit teljes védelmet és biztonságot élveznek."* és az 1. § (2) bekezdése az elvonás esetére tényleges értéken történő, haladéktalan kártalanítást követel meg: *"A külföldit a tulajdonát érintő esetleges államosítási, kisajátítási vagy ezekhez hasonló jogi hatással járó intézkedésekből eredő kárért tényleges értéken, haladéktalanul kártalanítani kell."* A Módtv. ezen kötelezettségvállalást is figyelmen kívül hagyta.

Az alábbiakban példaként a jelen eljárásban indítványozóként eljáró Állami Nyomda tulajdonosi struktúrájához igazodva hivatkozunk olyan kétoldalú beruházásvédelmi megállapodásokra, amelyek megsértése a Ctv. hivatkozott rendelkezésének hatálybalépésével megtörtént. Általánosságban megállapítható, hogy a kereskedelmi név a beruházásvédelmi egyezményekben a védendő tárgykörben kerül meghatározásra.

Szerződő Fél	Megállapodást kihirdető jogszabály száma és címe	Érintett rendelkezések
Belga-Luxemburgi Gazdasági Unió	7/1989. (I. 15.) MT rendelet a Magyar Népköztársaság Kormánya és a Belga-Luxemburgi Gazdasági	1. Cikk <i>"(1) A beruházások fogalma jelent minden vagyoni értéket és minden közvetlen vagy közvetett hozzájárulást minden társaságban vagy vegyes vállalatban, bármilyen gazdasági tevékenységű is legyen az, különösen, de nem kizárólag: [...]"</i>

	Unió között a beruházások kölcsönös elősegítéséről és védelméről szóló Megállapodás kihirdetéséről	d) szerzői jogokat, védjegyeket, szabadalmakat, technikai eljárásokat, kereskedelmi neveket és minden más ipari tulajdonjogot, valamint a good-will-t ; [...]"
Ciprusi Köztársaság	33/1990. (VIII. 30.) Korm. rendelet a Magyar Köztársaság Kormánya és a Ciprusi Köztársaság Kormánya között a beruházások kölcsönös ösztönzéséről és védelméről szóló megállapodás kihirdetéséről	1. Cikk "A jelen Megállapodás szempontjából: 1. a beruházások kifejezés magában foglal mindenfajta vagyoni értéket, amely a társaságokban és vegyesvállalatokban való részvétellel kapcsolatos, különösen, de nem kizárólag: [...] c) pénzre szóló követelést, good-will-t és egyéb vagyoni értéket, valamint bármilyen gazdasági értékkel bíró szolgáltatást; [...]"
Cseh Köztársaság	1996. évi CV. törvény a Magyar Köztársaság és a Cseh Köztársaság között a beruházások ösztönzéséről és kölcsönös védelméről Prágában, 1993. január 14-én aláírt Megállapodás kihirdetéséről	1. Cikk "A Megállapodás alkalmazásában: 1. A beruházás kifejezés magában foglal mindenfajta olyan vagyoni értéket, melyet az egyik Szerződő Fél valamely beruházója gazdasági tevékenységgel összefüggően fektetett be a másik Szerződő Fél területén ez utóbbi törvényeivel és jogszabályaival összhangban, és különösen - de nem kizárólag - a következőket jelenti: [...] d) a szellemi tulajdonhoz fűződő jogokat, ideértve a beruházáshoz kapcsolódó szerzői jogokat, védjegyeket, szabadalmakat, ipari mintákat, technológiákat, know-how-t, kereskedelmi titkokat, kereskedelmi neveket és a good-will-t ; [...]"
Francia Köztársaság	59/1987. (XI. 29.) MT rendelet a Magyar Népköztársaság Kormánya és a Francia Köztársaság Kormánya között a beruházások kölcsönös elősegítéséről és védelméről szóló megállapodás kihirdetéséről	1. Cikk "A Megállapodás alkalmazása szempontjából: 1. A beruházás kifejezés olyan vagyoni értékeket jelöl, mint a javak, a jogok és mindenfajta érdekeltségek, amelyek bármely ágazatban folytatott gazdasági tevékenységhez kapcsolódnak, és amelyeket 1972. december 31. után azon Szerződő Fél jogszabályaival összhangban létesítettek, amelynek területén vagy tengeri övezeteiben a beruházást megvalósították és különösen, de nem kizárólag: [...] d) szerzői jogokat, ipari tulajdonjogokat (mint a szabadalom, licencia, védjegy, ipari minta), technikai eljárásokat,

		<u>kereskedelmi neveket és a vevőkört; [...]"</u>
Lengyel Köztársaság	1996. évi XCVI. törvény a Magyar Köztársaság és a Lengyel Köztársaság között a beruházások kölcsönös elősegítéséről és védelméről Budapest, 1992. szeptember 23-án aláírt Megállapodás kihirdetéséről	1. Cikk "2. A beruházás kifejezés magában foglal minden vagyoni értéket és különösen: [...] d) szerzői jogokat, ipari tulajdonjogot (úgy mint szabadalom, használati minta, ipari minta vagy modell, védjegy, <u>kereskedelmi név</u> , eredetmegjelölés), know-how-t és <u>good-will-t</u> ; [...]"
Nagy-Britannia és Észak-Írország Egyesült Királyság	5/1988. (II. 12.) MT rendelet a Magyar Népköztársaság Kormánya és Nagy-Britannia és Észak-Írország Egyesült Királyság Kormánya között a beruházások ösztönzéséről és kölcsönös védelméről szóló megállapodás kihirdetéséről	1. Cikk "A Megállapodás szempontjából: (1) a) A beruházás kifejezés gazdasági tevékenységgel kapcsolatos minden vagyoni értéket jelent, amelyet 1972. december 31. után szereztek meg, és különösen, de nem kizárólag magában foglal: [...] iv) szellemi tulajdonjogot és <u>good-will-t</u> ; [...]"
Német Szövetségi Köztársaság	1988. évi 5. törvényerejű rendelet a Magyar Népköztársaság és a Német Szövetségi Köztársaság között a beruházások elősegítéséről és kölcsönös védelméről szóló szerződés kihirdetéséről	1. cikk "Ezen Szerződés céljából 1. a beruházások fogalma magában foglal mindenfajta vagyoneértéket, különösen [...] d) a szerzői jogokat, az ipari tulajdonjogokat, a technikai eljárást, a védjegyeket, <u>a kereskedelmi neveket</u> , a know-how-t és <u>a good-will-t</u> ; [...]"
Orosz Föderáció	1999. évi XX. törvény a Magyar Köztársaság Kormánya és az Orosz Föderáció Kormánya között a beruházások ösztönzéséről és kölcsönös védelméről Moszkvában, 1995. március 6-án aláírt Megállapodás kihirdetéséről	1. Cikk "A jelen Megállapodás alkalmazásában: 1. A beruházás kifejezés magában foglal mindenfajta olyan vagyoni értéket, amelyet az egyik Szerződő Fél beruházója a másik Szerződő Fél területén fektetett be ez utóbbi Szerződő Fél jogszabályaival és rendelkezéseivel összhangban és különösen: [...] d) a szellemi tulajdonhoz fűződő jogokat, ideértve a szerzői jogokat, a védjegyeket, a szabadalmakat, az ipari mintákat, a <u>kereskedelmi neveket</u> , valamint technológiákat, a know-how-t,

		<i>a kereskedelmi titkokat és a <u>goodwill-t</u>:"</i>
Osztrák Köztársaság	12/1990. (VII. 24.) Korm. rendelet a Magyar Népköztársaság és az Osztrák Köztársaság között Budapesten, 1988. évi május hó 26. napján aláírt, a beruházások elősegítéséről és védelméről szóló Megállapodás kihirdetéséről	1. Cikk <i>"A jelen Megállapodás szempontjából (1) a beruházás kifejezés magában foglal mindenfajta önálló kereső tevékenység gyakorlására szolgáló vagyonértéket, különösen, de nem kizárólag: [...] d) a szerzői jogokat, az iparjogvédelmet, azaz a feltalálói szabadalmakat, védjegyeket, ipari mintákat és modelleket, valamint a használati mintákat, a technikai eljárásokat, a know-how-t, <u>a kereskedelmi neveket és a good-will-t</u>: [...]"</i>

4. AZ ABTV. 26. § (2) BEKEZDÉSÉBEN, 29. §, ÉS 30. §-BAN FOGLALT FELTÉTELEK FENNÁLLÁSA

Az Abtv. 26. § (2) bekezdése kimondja, hogy "[a]z (1) bekezdéstől eltérően, az Alkotmánybíróság eljárása kivételesen akkor is kezdeményezhető, ha

- a) az alaptörvény-ellenes jogszabály rendelkezésének alkalmazása vagy hatályosulása folytán közvetlenül, bírói döntés nélkül következett be a jogsérelem, és
- b) nincs a jogsérelem orvoslására szolgáló jogorvoslati eljárás, vagy a jogorvoslati lehetőségeit az indítványozó már kimerítette."

Az Abtv. 29. §-a kimondja, hogy "[a]z Alkotmánybíróság az alkotmányjogi panaszt a bírói döntést érdemben befolyásoló alaptörvény-ellenesség, vagy alapvető alkotmányjogi jelentőségű kérdés esetén fogadja be."

Az Abtv. 30. § (1) bekezdése szerint: "Az alkotmányjogi panaszt a sérelmezett döntés kézbesítésétől számított hatvan napon belül, a 26. § (2) bekezdésében meghatározott esetben az alaptörvény-ellenes jogszabály hatálybalépésétől számított száznyolcvan napon belül lehet írásban benyújtani."

4.1 Jogszabály által, közvetlen, bírói döntés nélkül bekövetkező jogsérelem

A Módtv. 139. § (2) bekezdésével módosított Ctv. 129. § (1) bekezdése szerint azon cégeknek, amelyeknek a cégnevében az "állami" vagy "nemzeti" kifejezés szerepel, de amelyekben az állam nem rendelkezik közvetlenül vagy szervezetei útján többségi befolyással és a cég nem tartozik a külön törvény szerinti tartós állami tulajdoni körbe,³⁸ a cégjegyzékben vezetett adataik

³⁸ Ctv. 4. § (3) bekezdés

első változásakor, ennek hiányában legkésőbb 2013. február 1. napjáig kötelesek cégnevük megváltoztatására.

A fenti törvényi rendelkezés tehát olyan kötelezettséget állapít meg, amelyeknek az érintett cégek (így a jelen eljárásban indítványozóként szereplő [REDACTED] is) mindenféle bírói döntés nélkül a törvényben szereplő kötelezés folytán köteles eleget tenni. A jogsérelem közvetlen, bírói döntés nélkül történő bekövetkezését mutatja a jelen beadvány 3. sz. mellékleteként csatolt KIM Levél is, amelyben a KIM felhívja a figyelmet arra, hogy "a megváltozott törvényi rendelkezésekkel összhangban köteles a cégnevének megváltoztatására." A KIM Levél kilátásba helyezi továbbá a törvényességi felügyeleti eljárás kezdeményezését arra az esetre, ha a névváltoztatásra 2013. február 1. napjáig nem kerülne sor. A KIM Levél alátámasztja továbbá az [REDACTED] közvetlen érintettségét is.

A jogsérelem tehát a Ctv. - Módtv. 139. § (2) bekezdésével módosított - 129. § (1) bekezdésének hatálybalépésével bekövetkezett, hiszen az érintett cégeknek - a fentiekben részletezett indokok alapján - egy alaptörvény-ellenes jogszabályi rendelkezés tekintettel kell megváltoztatniuk egyébként jogszerűen használt és jelentős értéket képező cégnevüket. Ebből következően a sérelem nem akkor következne be, ha az [REDACTED] elmulasztaná a Módtv. szerinti kötelezettségét, és az emiatt eshetőlegesen meginduló törvényességi felügyeleti eljárásban kimerítené a rendelkezésre álló jogorvoslatokat.

4.2 Jogorvoslati eljárás hiánya

A Ctv. 129. § (1) bekezdésében szereplő alaptörvény-ellenes kötelezettséggel szemben a cégeknek nem áll rendelkezésükre semmilyen jogorvoslati eszköz, hiszen a cégnév megváltoztatására irányuló kötelezettség mindenféle bírósági (cégbírószági) vagy bármilyen más hatósági eljárás és aktus nélkül terheli az érintett cégeket.

A törvényi előírás teljesítésének elmulasztása esetén a Ctv. VI. fejezete szerinti törvényességi felügyeleti eljárás indítható az érintett cégekkel szemben. Ennek keretében pedig a cégbírószág kikényszerítheti a cégnév megváltoztatását. A törvényességi felügyeleti eljárás során természetesen érvényesülnek a Ctv. 76. § (4) bekezdése és 77. § (6) bekezdése szerinti jogorvoslati lehetőségek, azonban ezek nem a cégnév megváltoztatására irányuló kötelezettséget érintik, hanem a törvényességi eljárás lefolytatásának jogszerűségét hivatottak garantálni, azaz az alaptörvény-ellenes törvényi kötelezettséggel szemben nem nyújtanak jogorvoslati lehetőséget. Különös tekintettel igaz ez a jelen eljárásban kérelmezőként szereplő [REDACTED] [REDACTED] [REDACTED]-re, amely nyilvános részvénytársaságként nem vállalhat egy hosszadalmas jogorvoslati eljárást, amely alatt a cég egyik jelentős immaterális értéke, a cégnév, az ahhoz kapcsolódó márkanevek és védjegyek folyamatosan veszélyben forognak. A névváltozás bekövetkezése pedig visszafordíthatatlan és reparálhatatlan vagyoni és nem vagyoni károkat okozna, amint azt a fenti 2.2.3 pontban is röviden bemutatottuk.

Az Abtv. 26. § (2) bekezdésében meghatározott konjunktív feltételek fennállnak, hiszen a Ctv. - a Módtv. 139. § (2) bekezdésével megállapított - 129. § (1) bekezdésének hatálybalépése folytán **a jogsérelem közvetlenül bekövetkezett** és az alaptörvény-ellenes jogszabállyal szemben **jogorvoslati lehetőség nem áll rendelkezésre**. Az [REDACTED] mint a Ctv. 129. § (1) bekezdés által közvetlenül érintett felet az Abtv. 26. § (2) bekezdésében meghatározott feltételek fennállására tekintettel megilleti az indítványozói jogosultság.

4.3 Abtv. 29. §-ában meghatározott feltételek fennállása

A jelen alkotmányjogi panasszal érintett kérdés alapvető alkotmányjogi jelentőségű, mivel olyan alapjogokat érint, mint a tulajdonjoghoz való jog és a vállalkozás szabadságához való jog. A kérdésnek alapvető jelentőséget ad az a tény is, hogy a Ctv. 129. § (1) bekezdésének módosítása visszamenőleges hatályú jogalkotást valósított meg, mivel a Módtv. hatálybalépését megelőzően bejegyzett cégekre vonatkozóan is kötelezettséget állapított meg, sértve a jogállamiságból következő jogbiztonság elvét és a szerzett jogok védelmének elvét is.

A fentiek alapján jelen alkotmányjogi panasz az Abtv. 29. §-ában meghatározott befogadási kritériumnak eleget tesz.

4.4 Az Abtv. 30. § (1) bekezdésében foglalt határidő megtartása

A Módtv.-t 2011. december 30. napján hirdették ki. A Ctv. módosított 129. § (1) bekezdése a Módtv. 167. § (3) bekezdése alapján a kihirdetését követő harmadik hónap első napján, azaz 2012. március 1. napján lépett hatályba.

A fentiekre tekintettel jelen alkotmányjogi panasz benyújtására az Abtv. 30. § (1) bekezdésében meghatározott 180 napos határidőn belül kerül sor.

5. A SORONKÍVÜLSÉG IRÁNTI KÉRELMÜNK INDOKAI

Kérjük, hogy a T. Alkotmánybíróság az eljárást **szoron kívül** szíveskedjen lefolytatni.

Az Alkotmánybíróság ügyrendjéről szóló 1/2012. (I. 13.) Tü határozat ("Ügyrend") 16. § (5) bekezdése szerint "[a]z elnök az Alkotmánybíróság hatáskörébe tartozó ügyek ésszerű időn belüli elintézésével összefüggő feladatkörében [Abtv. 17. § (1) bekezdés d) pont]

a) az ügy szignálásakor, illetve az ügy tárgyalásáig meghatározhatja az ügy tárgyalási határnapját, továbbá elrendelheti az ügy szoron kívüli vagy gyorsított eljárásban történő intézését, [...]"

Az Ügyrend 50. § (2) bekezdése szintén rögzíti, hogy "[a] főtitkár, az előadó alkotmánybíró vagy a tanácsvezető kezdeményezésére az elnök elrendelheti az adott ügy gyorsított eljárásban történő, vagy szoron kívüli elbírálását."

A soronkívüliségre vonatkozó kérelmünk indokaként előadjuk, hogy a Módtv. 139. § (2) bekezdésével módosított Ctv. 129. § (1) bekezdése szerint a Módtv. "hatálybalépését megelőzően bejegyzett azon cégek, melyeknek cégneve vagy rövidített neve nem felel meg a 3. § (5) bekezdésben vagy a 4. § (3) bekezdésben foglalt előírásnak, a cégjegyzékben vezetett adataik első változásakor, ennek hiányában legkésőbb 2013. február 1. napjáig kötelesek cégnevük megváltoztatására."

A cégnév módosítása tehát kötelező bármely egyéb cégadat módosítása esetén. Ha a cégadatváltozás módosításakor a társaság a cégnevét nem módosítja, a cégbíróság a bejegyzési kérelmet elutasítja. Ez a társaság számára működésképtelen helyzetet jelenthet (például: cégjegyzésre jogosult vezető tisztviselő bejegyzésének elutasítása).

A cégnév módosítására előírt végső határidő (2013. február 1. napja) egy olyan határidő, amelynek elmulasztása esetén a cégbíróság törvényességi felügyeleti eljárást kezdeményezhet az érintett társaságokkal szemben, amelynek eredményeként az érintett társaságok vagy módosítják a cégnevüket az alaptörvény-ellenes jogszabályi előírás alapján vagy működésük lényegében ellehetetlenül.

A soron kívüli eljárás szükségességét támasztja alá a jelen beadvány 3. sz. mellékleteként csatolt (a fentiekben már hivatkozott) KIM Levél, amely kilátásba helyezi a törvényességi felügyeleti eljárás kezdeményezését arra az esetre, ha a névváltoztatásra 2013. február 1. napjáig nem kerülne sor.

A fentiekre tekintettel a cégek működésének biztosításához elengedhetetlen, hogy a T. Alkotmánybíróság minél előbb határozatot hozzon, mivel az érintett cégek a bizonytalan jogi helyzetben kénytelenek tartózkodni a cégadataik változtatásától, ezzel pedig a napi működésük kerülhet veszélybe.

A T. Alkotmánybíróság soron kívüli határozathozatala azért is indokolt, mivel az alaptörvény-ellenes cégnévváltozás bekövetkezése visszafordíthatatlan és orvosolhatatlan károkat okozna az érintett cégek számára.

A fentiekből következően az ügyek ésszerű időn belüli elintézésének követelménye megkívánja a jelen eljárásban a soron kívüli határozathozatalt.

6. ADATKEZELÉSI NYILATKOZAT

Az Abtv. 52. § (5) bekezdésére tekintettel 4. sz. mellékletként csatoljuk a jelen indítvány és a személyes adatok nyilvánosságra hozhatóságáról szóló nyilatkozatot.

A jelen indítványunkban foglalt érvek alapján kérjük a tisztelt Alkotmánybíróságot, hogy a támadott jogszabály alaptörvény-ellenességét állapítsa meg és azt semmisítse meg.

Tisztelettel:

[Redacted]

jogi képv.:

[Redacted]

Mellékletek:

1. sz. melléklet	Ügyvédi meghatalmazás
2. sz. melléklet	Kivonat a cégnyilvántartásból
3. sz. melléklet	Közigazgatási és Igazságügyi Minisztérium 2012. június 27. napján kelt levele
4. sz. melléklet	Nyilatkozat az indítvány és a személyes adatok nyilvánosságra hozhatóságáról